

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Socialdepartementets remiss - KOM (2016) 815 Förslag om ändring i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen samt förordning (EG) nr 987/2009 om tillämpningsbestämmelser om förordning (EG) nr 883/2004 av 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen

Inledning

Kommissionen har genom *Labour Mobility Package* lämnat förslag om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen, (nedan förordning 883/2004) och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) 987/2009 om tillämpningsbestämmelser till förordning (EG) 883/2004, (nedan tillämpningsförordningen). Skälen¹ till förslagen om ändring anges vara en fortlöpande modernisering av nämnda förordningar genom att ytterligare underlätta för medborgare att utöva sina rättigheter samtidigt som juridisk tydlighet ska garanteras, kostnader ska spridas mellan medlemsstater och det ska vara enkelt att administrativt tillämpa bestämmelserna. Förändringsförslaget ska samtidigt spegla den ekonomiska och sociala verklighet som EU:s medlemsstater befinner sig i för närvarande.

De fyra områden som förslaget huvudsakligen behandlar är frågan om likabehandling av ekonomiskt inaktiva personer och deras möjlighet att få tillgång till socialförsäkringsförmåner vid flytt till annan medlemsstat (artikel 4), långvariga omvårdnadsförmåner ("long-term-care"), arbetslöshetsförmåner samt familjeförmåner som ersätter inkomstbortfall under ett barns uppväxtperiod. Därutöver föreslås ett antal förändringar av teknisk och administrativ natur.

Pensionsmyndigheten bedömer att vi särskilt berörs av förändringarna i artikel 4 i förordning 883/2004 vid handläggning av ärenden om bostadstillägg till pensionärer och äldreförsörjningsstöd. Myndigheten stödjer i princip förslaget till ändring av artikel 4 då den nya lydelsen på ett tydligare sätt kopplar samman förordning 883/2004 med Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG av den 29 april 2004 om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier, (nedan rörlighetsdirektivet). Vi vill dock understryka att myndigheten ser risker med att den praktiska tillämpningen av artikel 4 i förordning 883/2004, kan komma att variera mellan olika medlemsstater och myndigheter och att säkerställandet av en rättssäker tillämpning av bestämmelsen därmed utgör en stor utmaning för EU:s samtliga medlemsstater.

Pensionsmyndigheten redovisar här sin konsekvensanalys av förslaget i de delar som det bedöms påverka Pensionsmyndighetens verksamhet.

¹ Skälen framgår av *Explanatory memorandum* som inleder förslaget om ändrade förordningar.

1. Förmåner till ekonomiskt inaktiva personer

1.1 Förslagets innebörd

Genom förslaget till den nya punkten 2 i artikel 4 ges en ny och tydligare koppling mellan förordning (EG) 883/2004 och rörlighetsdirektivet. Den generella skyldigheten att likabehandla en person som utnyttjat sin rätt att fritt röra sig mellan medlemsstater med den ”nya” medlemsstatens egna medborgare begränsas härmed. En medlemsstat kan således i förhållande till ekonomiskt inaktiva personer ställa upp krav på laglig vistelse. Dessa personer måste därigenom uppfylla kriterierna i rörlighetsdirektivet. Pensionsmyndighetens främsta kundgrupp, pensionärer, betraktas som ekonomiskt inaktiva personer. Enligt artikel 7 i rörlighetsdirektivet har ekonomiskt inaktiva personer (dvs. personer som inte är arbetstagare eller personer som jämföras med arbetstagare samt medföljande till dessa) rätt att stanna en längre tid än tre månader i annan medlemsstat under vissa förutsättningar. Dessa förutsättningar är att personen för egen och för sina familjemedlemmars räkning har tillräckliga tillgångar för att inte bli en belastning för den mottagande medlemsstatens sociala biståndssystem under vistelsen, samt har en heltäckande sjukförsäkring som gäller i den mottagande medlemsstaten. En person som inte bedöms ha uppehållsrätt i ett land och som inte heller har uppehållstillstånd, har ingen laglig rätt att få fortsätta vistelsen i landet.

1.2 Aktuell praxis från EU-domstolen

Enligt skälen till förslaget innebär bestämmelsen ingen nyhet i förhållande till nuvarande praxis. Den praxis som åsyftas är domar från EU-domstolen meddelade de senaste åren som har hanterat frågan om förhållandet mellan förordning 883/2004 och rörlighetsdirektivet. Målen C-140/12 *Brey* och C-333/13 *Dano* rör ekonomiskt inaktiva personer som efter flytt till annan medlemsstat, ansökt om förmåner som definierats som särskilda icke-avgiftsfinansierade förmåner. Domstolen har slagit fast att dessa förmåner, under särskilda förutsättningar, kan betraktas som socialt bistånd enligt rörlighetsdirektivet och att undantag från principen om likabehandling kan göras. Målet C-67/14 *Alimanovic* behandlade frågan om rätt till arbetslöshetsersättning (grundgaranti till arbetssökande som i målet definierades som särskild icke-avgiftsfinansierad förmån) för en person som arbetat en kort tid i värdlandet. Kravet på uppehållsrätt i medlemsstaten bekräftades av domstolen. Domen följer i princip linjen som fastställdes i målen *Brey* och *Dano*. Målet C-308/14 *Europeiska Kommissionen mot Storbritannien* avviker något från tidigare mål då det ärendet rör familjeförmåner och inte särskilda icke-avgiftsfinansierade förmåner. Domstolen slog fast att vid ansökan om förmån har myndigheten rätt att kontrollera sökandes uppehållsrätt förutsatt att kontrollen inte sker systematiskt utan endast i tveksamma fall. Sammanfattningsvis kan de uttalanden som gjorts i domarna ses som en begränsning av de rättigheter som följer med den fria rörligheten, för ekonomiskt inaktiva personer.

1.3 Frivillighet för medlemsstaterna

Enligt förslaget till ordalydelsen i den nya punkten 2 är begränsningen av skyldigheten att likabehandla EU-medborgare med medlemsstatens egna medborgare frivillig för medlemsstater (”A Member State may require”). Redan genom EU-domstolens praxis som finns refererad ovan har medlemsstaterna en möjlighet att ställa upp krav på uppehållsrätt i enlighet med rörlighetsdirektivet för ekonomiskt inaktiva EU-medborgare som flyttar till annan medlemsstat. Pensionsmyndigheten har med stöd av denna EU-praxis dock hittills inte nekat en person rätt till en förmån med motiveringen att personen inte uppfyller kraven för uppehållsrätt i Sverige.

1.4 Förmåner som omfattas av artikel 4 punkten 2

Förordning 883/2004 omfattar socialförsäkringsförmåner inom de försäkringsgrenar som uppges i förordningen, däribland ålderspensionsförmåner. Socialt bistånd omfattas inte materiellt av förordning 883/2004. Däremot finns förmåner som definieras som särskilda icke-avgiftsfinansierade förmåner (enligt artikel 70) och som har en karaktär som gränsar till både socialt bistånd och till andra socialförsäkringsförmåner. Om förmånerna dessutom är angivna under bilaga 10 i nämnda förordning innebär det att en medlemsstat inte är skyldig att låta exportera förmånerna till annan medlemsstat. För Sveriges del har förmånerna bostadstillägg till pensionärer och äldreförsörjningsstöd tagits

upp i bilaga 10. Enligt den rättspraxis från EU-domstolen som hänvisas till ovan är det just särskilda icke-avgiftsfinansierade förmåner som i första hand är aktuella. Mot bakgrund av EU-domstolens avgöranden bedömer Pensionsmyndigheten att begränsningsregeln i artikeln 4 punkten 2 bör kunna tillämpas åtminstone på dessa förmåner.

Enligt förslaget till den nya lydelsen i artikel 4 punkten 2 omfattar begränsningsregeln "*social security benefits*" vilket kan översättas till socialförsäkringsförmåner. Generellt skulle detta kunna innebära att ett flertal av de socialförsäkringsförmåner som omfattas av förordningen också skulle kunna vara aktuella för prövning i förhållande till rörlighetsdirektivets kriterier. Denna utökade tolkning stöds av målet *C-308/14 Europeiska Kommissionen mot Storbritannien*. I domen uttalar domstolen att ekonomiskt inaktiva personer, vid ansökan om familjeförmåner, i det aktuella målet barnbidrag, kan bli föremål för prövning av kriterierna i rörlighetsdirektivet. Pensionsmyndigheten bedömer att åtminstone barnbidrag, men möjligen även andra familjeförmåner, skulle kunna bli aktuella för prövning i förhållande till rörlighetsdirektivet. Pensionsmyndigheten vill särskilt understryka att om avsikten med ändringen i artikel 4 inte är att låta flertalet socialförsäkringsförmåner omfattas bör begreppet "*social security benefits*" inte användas. Att i lagtext använda begreppet "*social security benefits*" men där egentligen avses socialt bistånd (eller förmån som kan jämföras med socialt bistånd) bidrar inte till en rättssäker tillämpning och strider mot ett av skälen till förslaget, att reglerna ska vara tydliga.

För att utveckla detta resonemang ytterligare, samt med tanke på formuleringen i artikel 4 punkten 2 "socialförsäkringsförmåner", skulle domen i målet *C-308/14* kunna tolkas som att andra skattefinansierade socialförsäkringsförmåner också omfattas av bestämmelsen. För Sveriges och Pensionsmyndighetens del ligger det nära tillhands att åtminstone överväga om garantipensionen också skulle kunna omfattas av den nya punkten. Personer som har bott i Sverige endast under kort tid men som uppfyller lägsta kravet på bosättningstid i Sverige kan idag beviljas garantipension som en del av sin grundläggande försörjning.

Pensionsmyndigheten gör däremot bedömningen att de socialförsäkringsförmåner som är avgiftsfinansierade och som kan ses som "intjänade förmåner, varken med stöd av rättspraxis eller av lydelsen i den aktuella artikeln, kan anses omfattas av den föreslagna begränsningsregeln. Om "intjänade förmåner" ändå skulle bedömas omfattas får det enligt Pensionsmyndigheten så genomgripande konsekvenser att de i dagsläget är svåra att överblicka.

1.5 Konsekvenser för Pensionsmyndighetens handläggning, om prövning av uppehållsrätt ska ske vid bedömning av förmån

1.5.1 Tillämpningssvårigheter för de bosättningsbaserade förmånerna

När Pensionsmyndigheten prövar rätten till bosättningsbaserade förmåner såsom bostadstillägg till pensionärer och äldreförsörjningsstöd, bedöms inledningsvis om sökanden är att anse som bosatt i Sverige. Vid denna bedömning utgör en persons folkbokföring en del av underlaget.

Om Pensionsmyndigheten ska pröva frågan om uppehållsrätt i samband med bosättningsbedömningen krävs en mer långtgående utredning än idag, bland annat vad gäller sökandes ekonomiska situation för att kunna fastställa om personen anses ha tillräckliga ekonomiska tillgångar för att inte vara en belastning för Sverige samt om personen har en heltäckande sjukförsäkring. Enligt EU-domstolens praxis på området är det samtidigt av vikt att beakta proportionalitetsprincipen, att uppmärksamma betydelsen av förmånernas karaktär och den aktuella målgruppen för förmånen samt att iaktta vikten av att göra en individuell prövning.²

Det uppstår vidare ytterligare tillämpningsproblem vid uppehållsrätsbedömningen för garantipension. Vid bedömning av bosättningstid i Sverige (eller annat EU-land) aktualiseras frågan om tidpunkten för bedömning av

² *C-308/14 Europeiska kommissionen mot Storbritannien* där kommissionen inte ansågs ha visat att de begränsande nationella bestämmelserna inte var ägnade att säkerställa syftet att skydda de offentliga finanserna eller gick utöver vad som var nödvändigt för att uppfylla detta syfte, respektive *C-299/14 Garcia-Nieto* om förmånernas karaktär m.m.

uppehållsrätten, särskilt med beaktande av att bedömningen av bosättnings tid avser förfluten tid. Vid export av garantipension aktualiseras frågan om vilken medlemsstat som är behörig att göra prövningen för viss tid.

1.5.2 Effekter för rättssäkerheten

För den enskilde blir det sannolikt svårare att överblicka sina rättigheter och att förutse effekterna av en flytt inom unionen. En individuell prövning av uppehållsrätt utifrån de krav som ställs upp för rätt till en viss förmån kan innebära att en person får olika besked om sin uppehållsrätt, dels i förhållande till olika förmåner, dels från olika myndigheter som ska pröva rätten till olika förmåner.

Ur ett förvaltningsrättsligt perspektiv kan effekterna av ett beslut om avslag diskuteras när avslag på en förmån beslutats med anledning av att en person inte uppfyller kraven på uppehållsrätt. Det kan upplevas som otydligt för den enskilde att myndigheten i dessa fall inte prövat frågan om uppehållsrätt som sådan, utan endast frågan om rätten till en förmån, där uppehållsrätsbedömningen endast utgör en omständighet. Tydlighet kring detta är processuellt avgörande vid ett eventuellt överklagande av förmånsbeslutet.

Sammanfattningsvis bedömer Pensionsmyndigheten att det, i brist på ett mer utförligt författningsförslag, är en svår balansgång att förhålla sig till den föreslagna uppehållsrättsprövningen när medlemsstaterna samtidigt inte får utföra systematiska kontroller av EU/EES-medborgare. För Pensionsmyndigheten är detta särskilt påtagligt då sökanden till de aktuella förmånerna till viss del är personer som, redan genom att de ansöker om förmånen indikerar att de har begränsade medel för sin försörjning.

1.6 Vad Pensionsmyndigheten behöver för att kunna tillämpa artikel 4 i förhållande till ekonomiskt inaktiva personer

1.6.1 Nationell lagstiftning

Först och främst skulle Sverige behöva ta ställning till vilka av de förmåner som myndigheten administrerar som bedöms omfattas av begränsningsregeln i artikel 4 förordning 883/2004. I syfte att skapa transparens och tydlighet för sökanden till våra förmåner bör detta regleras särskilt i nationell lagstiftning. Pensionsmyndigheten noterar i detta sammanhang att förslag har tagits fram om nationell reglering med hänvisning till rörlighetsdirektivet avseende bostadstillägg till pensionärer och äldreförsörjningsstöd (Utredningen om trygghetssystemen och internationell rörlighet ToR, 2014:17).

1.6.2 Behov av riktlinjer och/eller ytterligare lagstiftning på EU-nivå

Även om ett av syftena till det aktuella förslaget om ändring av förordning 883/2004 och tillämpningsförordningen är att skapa ett tydligt och enkelt regelverk som är enkelt för myndigheterna att tillämpa så bedömer Pensionsmyndigheten att utrymmet för tolkning, åtminstone vad gäller artikel 4, är alltför vidsträckt med den föreslagna lydelsen. För Pensionsmyndighetens del är det till exempel inte tydligt om möjligheten att inskränka en ekonomiskt inaktiv persons rätt till förmåner ska avse EU/EES-medborgare som faller under såväl artikel 6 (uppehållsrätt i högst tre månader) som artikel 7 (uppehållsrätt för längre tid än tre månader). Det finns många öppna frågor kring den praktiska tillämpningen av kriterierna i rörlighetsdirektivet och det finns inget tydligt regelverk för bedömningen av uppehållsrätt. Frågor som myndigheten behöver vägledning i är bland annat

- vad som kan vara tillräckliga tillgångar för att inte utgöra belastning för mottagarlandet,
- hur ofta uppehållsrätt ska prövas när en ansökan om en förmån sker årligen,
- definitionen av ekonomiskt icke-aktiva personer och
- frågan om en person som en gång har bedömts ha uppehållsrätt ändå vid ett senare tillfälle kan bedömas inte ha det

Det finns rättspraxis från EU-domstolen som ska beaktas men som, åtminstone delvis, är svår för myndigheter att tillämpa i praktiken.

Pensionsmyndigheten vill särskilt belysa den proportionalitetsbedömning som gjordes i målet *C-140 Brey* och som innebär att en myndighet i sin bedömning i det enskilda ärendet ska avgöra om beviljandet skulle innebära en belastning för denna medlemsstats sociala biståndssystem som helhet. Det är även en utmaning för myndigheten att finna en metod för att söka fram ärenden där uppehållsrätten kan ifrågasättas utan att det sker på ett systematiskt och diskriminerande sätt.

Pensionsmyndigheten bedömer att det skulle behövas någon form av riktlinjer på EU-nivå som sedan skulle kunna brytas ned till riktlinjer på nationell nivå. Såvitt Pensionsmyndigheten förstår har dock just riktlinjer på EU-nivå ingen juridiskt bindande verkan för medlemsstater, varför riktlinjerna skulle riskera att inte leda till den enhetliga tillämpning mellan medlemsstater och olika myndigheter som skulle vara eftersträfvansvärd. För det fall proportionalitetsprincipen fortfarande ska beaktas, det vill säga inom ramen för en bedömning vad gäller tillgången till en förmån, innebär det en bedömning som sker från fall till fall. I den avgörande delen i bedömningen anser myndigheten att det finns stora praktiska problem med att på ett framgångsrikt sätt vägleda på central nivå eftersom det rör sig om en fall-till-fall bedömning. Det kan också övervägas om tillämpningsförfordningen skulle kunna kompletteras med tydliga regler.

1.6.3 Samarbete mellan svenska myndigheter och sekretess

Sverige behöver vidare se över vilka möjligheter svenska myndigheter har att informera varandra och samarbeta i ärenden som gäller tillämpning av artikel 4 i förordning 883/2004. Om Pensionsmyndigheten avslår en ansökan om en förmån med motiveringen att personen inte uppfyller kraven för uppehållsrätt skulle det möjligen i förlängningen kunna få den påtagliga effekten att personen inte har rätt att fortsätta sin vistelse i landet. Sverige måste då ha en rättssäker och ansvarsfull fortsatt hantering av ärendet, som på sikt skulle kunna resultera i att personen avvisas från landet. Pensionsmyndigheten bedömer att nuvarande regelverk på offentlighets- och sekretessområdet behöver ses över, eftersom nuvarande regelverk sannolikt inte medger ett informationsutbyte mellan myndigheter om fattade beslut, utan en särskild förfrågan från en myndighet.

1.6.4 Nya rutiner på Pensionsmyndigheten

Pensionsmyndigheten behöver för egen del fastställa indikatorer som kan sortera fram ansökningsärenden där prövning av uppehållsrätt ska ske. I nuvarande handläggningssystem görs ingen registrering av om en person är inflyttad från annan EU/EES-medlemsstat. Pensionsmyndigheten hämtar däremot uppgift från Skatteverket om sökandes senaste boplatssland, om det är känt, men ingen kontroll görs mot denna uppgift idag.

1.7 Hur förslaget bedöms påverka personer som har varit bosatta i Sverige och som planerar att flytta till annan EU-medlemsstat

Mot bakgrund av föreslagen lydelse i artikel 4 bedömer Pensionsmyndigheten att det är sannolikt att tillämpningen av denna bestämmelse skulle kunna komma att skilja sig åt mellan de olika medlemsstaterna, i synnerhet när bestämmelsen i punkten 2 är valfri för länderna att tillämpa. Med hänsyn till det rådande politiska läget i Europa framstår det som sannolikt att i vart fall vissa medlemsstater skulle utnyttja möjligheten att begränsa tillgången till socialförsäkringsförmåner för nyinflyttade EU-medborgare. För svenska medborgare som planerar att flytta till en annan medlemsstat bedöms det därför svårt att förutse vilka förmåner som en medlemsstat väljer att koppla till rörlighetsdirektivet. För den enskilde är det också svårt att veta vilka rättigheter hen kan förvänta sig i det andra landet. För ekonomiskt inaktiva personer bedöms den fria rörligheten begränsas på ett markant sätt.

2. Arbetslöshetsförmåner

Pensionsmyndigheten bedömer att de föreslagna förändringarna inom området för arbetslöshetsförmåner till viss del kommer att påverka administrationen av och storleken på pensionsförmåner hos Pensionsmyndigheten.

2.1 - Artikel 61 i förordning 883/2004

Det föreslås att en "karenstid" på tre månaders arbete ska gälla för rätten till sammanläggning enligt artikel 6. Om personen inte uppfyller kravet på tre månader ska arbetslöshetsförmåner utges i enlighet med lagstiftningen i den medlemsstat där tremånaderskravet senast uppfylldes. Det innebär i praktiken att en person som lämnar en medlemsstat för arbete i en annan medlemsstat, t.ex. Tyskland, men som arbetar där endast i två månader, kan beviljas arbetslöshetsersättning från ett tidigare arbetsland, t. ex. Sverige, även om personen bor kvar i Tyskland.

Pensionsmyndigheten finner att förslaget är otydligt i flera avseenden. I exemplet aktualiseras bland annat hur frågan om tillämplig lagstiftning ska avgöras och om det är Tyskland som är behörig stat, förutom i den delen som gäller arbetslöshetsförsäkring, eller om det är Sverige som är behörig för alla förmåner. Det är även oklart om svensk arbetslöshetsförsäkring ska grunda rätt till tysk pension, dvs. om Skatteverket ska överföra avgifter till Tyskland.

När Pensionsmyndigheten ska pröva rätten till garantipension kommer personen att ha pensionsgrundande inkomst i Sverige om arbetslöshetsersättning har betalats ut i Sverige och varit pensionsgrundande här. Utifrån Pensionsmyndighetens nuvarande handläggning skulle personen med sin pensionsgrundande inkomst i Sverige bedömas ha bosättningstid i Sverige även om en faktisk bosättning har varit i Tyskland. Pensionsmyndigheten kan dock inte med säkerhet bedöma hur det nu aktuella förslaget påverkar nuvarande handläggning.

2.2 Artikel 64 i förordning 883/2004

För möjligheten att exportera arbetslöshetsersättning vid vistelse i annat land föreslås perioden förlängas från tre månader till sex månader. Det finns en möjlighet att ytterligare förlänga tiden för export till att omfatta hela perioden med ersättning.

Eftersom arbetslöshetsersättning är pensionsgrundande får personen som uppbär arbetslöshetsersättning när han söker arbete i annan EU-medlemsstat ytterligare en period med svensk pensionsgrundande inkomst (PGI). Det är Skatteverket som fastställer PGI och för Pensionsmyndighetens del får förslaget inga administrativa eller juridiska konsekvenser.

3. Administrativa och tekniska lagändringsförslag

3.1 Artikel 1(2)(ea) "Fraud" i tillämpningsförordningen

I artikel 1 i tillämpningsförordning föreslås en definition av begreppet bedrägeri (*fraud*). Definitionen överensstämmer med den definition av bedrägeri som Pensionsmyndigheten tillämpar. Myndigheten stödjer detta förslag. Pensionsmyndigheten finner i anslutning till denna fråga att det vore värdefullt om begreppet fel (*error*) definieras i tillämpningsförordningen. Varje medlemsstat lämnar årligen underlag till en rapport, *Fraud and error in the field of EU social security coordination*, som Kommissionen sedan sammanställer. Av tidigare års rapporter framgår att medlemsstaterna har rapporterat in varierande uppgifter med anledning av olika nationella definitioner av fraud respektive error. Pensionsmyndigheten bedömer att det kan finnas ett behov av att definiera error i en EU kontext.

3.2 Artikel 50 i förordning (883/2004) Allmänna bestämmelser

Artikel 50 föreslås ändras så att hänvisningen till artikel 51 (1) (a) tas bort. Det är en logisk ändring som innebär att perioder intjänade i ett annat land men där rätten till pension ännu inte uppnåtts, inte behöver tas med vid en beräkning av en pension. Artikel 51 (1) (a) gäller beräkningar av oberoende förmåner vilket betyder att inga utländska perioder används. Därför är hänvisningen missvisande. Pensionsmyndigheten stödjer alltså denna ändring.

3.3 Artikel 88 i förordning (883/2004) Delegating the power to update the annexes

Administrativa Kommissionen föreslås få delegerade befogenheter att uppdatera bilagorna tillhörande förordning 883/2004 och tillämpningsförordningen. Pensionsmyndigheten stödjer förslaget då det bedöms skynda på förfarandet att uppdatera bilagorna vilket har praktisk betydelse för de tillämpande myndigheterna.

3.4 Artikel 5 i tillämpningsförfordningen Rättsverkan för handlingar och styrkande underlag som utfärdats i en annan medlemsstat

Pensionsmyndigheten bedömer att förändringarna påverkar alla dokument som utfärdas för att fastställa rätt till socialförsäkringsförmån, dvs inte bara A1 intyg gällande utsändning. Pensionsmyndigheten bedömer att det är positivt att återkallade dokument får retroaktiv effekt. Återkallade utsändningsintyg kan resultera i att pensionsgrundande inkomst (PGI) tillkommer, alternativt tas bort. I artikeln föreslås tidsgränser på 25 dagar, vilket Pensionsmyndigheten bedömer vara rimligt. Att en myndighet i särskilt brådskande fall ska kunna svara inom 2 dagar bedöms däremot som en orimligt kort tid för de myndigheter som har att uppfylla bestämmelsen.

4. Familjeförmåner och långvariga omvårdnadsförmåner (long-term care)

Pensionsmyndigheten administrerar inte dessa förmåner och kan inte bedöma konsekvenserna av dessa ändringsförslag.

5. Slutsatser

Pensionsmyndigheten stödjer på ett övergripande plan de förslag som nu lämnas. Vad gäller artikel 4 ser myndigheten dock ett stort behov av att förslaget omformuleras för att få en ökad tydlighet alternativt får ett tydligare innehåll genom utformningen av tolkningsdokument för att underlätta den praktiska tillämpningen. Hur ett sådant förslag eller dokument bäst ska utformas, i synnerhet för att säkerställa en enhetlig, rättssäker och transparent tillämpning av nämnda artikel, överlåter Pensionsmyndigheten till medlemsstaterna tillsammans med Europeiska kommissionen att arbeta fram. Det är dock viktigt att det tydliggörs vilka delar av EU-domstolens rättspraxis som ska bli bärande vid en eventuell begränsning av ekonomiskt inaktivas rättigheter samt vilka socialförsäkringsförmåner som ska omfattas av artikeln. Myndigheten vill dock betona att vi ser det som önskvärt att det blir ett rättsligt bindande dokument för de medlemsstater som väljer att införa en begränsning för dessa personer och att man överväger om befintliga instrument kan användas i detta syfte, t. ex. i tillämpningsförfordningen. Nämnda förordning syftar redan idag till att tillförsäkra en enhetlig, transparent och rättssäker tillämpning av de socialförsäkringsrättsliga bestämmelserna i gränsöverskridande situationer och skulle, av allt att döma, medföra att artikel 4 tillämpas på ett ändamålsenligt sätt.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektör Katrin Westling Palm efter föredragning av omprövare Kristin Paulsson. I den slutliga handläggningen har även enhetschef Kent Larsson, enhetschef Martina Irving och verksamhetsutvecklare Ann-Sofie Kraft Nilsson deltagit.

Katrin Westling Palm

Kristin Paulsson

